

Махамбет Әтемісұлы

Сабақтың мақсаты

- **Білімділік:** Махамбет өлеңдерінің көркемдік ерекшеліктерін ұғындыру тақырыбы, жанры және маңызы жайында айту.
- **Дамытушылық:** Патриоттық тақырыптағы өлеңдерді нақышына келтіріп мәнерлеп оқу, өлеңдеріндегі айтпақ ойды табу. Әдеби кітаптар оқуға үйрету.
- **Тәрбиелік:** Ерлікке, елдікке, батырлыққа баулу, елін, жерін сүйуге, патриорт болуға шақыру.
- **Сабақтың көрнекілігі:** Махамбеттің суреті, тірек кесте буклет, көркем әдебиеттер, газет-журнал материалдары, семантикалық карта, т.б.
- **Сабақтың типі:** ақпараттық сабақ
- **Сабақтың түрі:** Шығармашылық сабақ.
- **Сабақтың әдісі:** Мәнерлеп оқу, кестемен жұмыс, талдау

Исатай Тайманұлы

“Дауылды жылдар жаршысы”

ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КЕСТЕ

№	Жылы	Махамбет өмірі бойынша
1	1803 жыл	Орал облысы, Орал ауд, Нарын-дағы Бекетай құмында дүниеге келген
2	1815-1816 жыл	Жас кезінде Жәңгір хан ордасында болады
3	1829-1830 жыл	Жәңгір хан үстемдігімен қала бекінісінің түрмесінде отырады. Шыққан соң Исатайға қайта қосылды
4	1836 жыл ақпан	Орыс отаршылдарына қарсы Исатай мен Махамбет бастаған ұлт-азаттық көтеріліс басталды
5	Сәуір	Қиялымола жерінде үлкен айқас болды. Жәңгір мен Исатай бастаған қол осы жерде кездесті
6	1837 жыл	Исатай мен Махамбет бастаған көтеріліс хан ордасын қоршайды

“Дауылды жылдар жаршысы”

№	Жылы	Махамбет көтеріліс кезінде
1	1838 жыл	Көтерілісшілер жеңіліске ұшырайды.Гекке бастаған орыс әскерімен соғыста Исатай қаза табады. Махамбет жолдастарымен әскер шебін бұзып, құтылып шығады
2	1838-1841жыл	Махамбет қайта қол жинайды.Хиуаға барған сапары сәтсіз болады
3	1841-1846 жыл	Ақынның жалғыз қалуы
4	1846 жыл	Күрескер ақын 42 жасында дүние салады.Ақынның зираты Атырау облысының Махамбет ауданындағы “Махамбет ойы” деген жерде

Блумның сұрақ қою әдісі

- 1. Шаруалар көтерілісінің шығу себептері неде?
- 2. Махамбет пен Исатайдың көтерілістегі ұраны қандай болды?
• “Қара қазан, сары бала қамы үшін”
- 3. 1846 жылы Қиялымола жеріндегі ұрыста Жәңгір хан жасағын кім басқарды?
• (Қарауылқожа Бабажанұлы)
- 4. “Әй, Махамбет жолдасым” өлеңі қай кезеңге байланысты шыққан?
• (1837 жылы хан ордасына екінші рет аттанғанда шыққан өлең)
- 5. “Егеулі найза қолға алған” Исатай ханға қалай алданып қалды?
- 6. Махамбет қалай қаза болды? Көтерілісте ме, әлде қалай?
- 7. Махамбеттің атасы мен әкесінің аттары кімдер?
• (әкесі Өтеміс, Атасы Құлмәлі)
- 8. Махамбеттің сазгер екендігін танытатын шығармасы қандай?
• (Күйлері: “Шілтерлі терезе”, “Жұмыр қылыш”, “Қайран нарын”)
- 9. Махамбеттің 200 жылдық мерейтойы қашан дүниежүзілік деңгейде аталып өтті?
• (2003 жылы)

Семантикалық карта

Тақырыбы үзінді	“Қызғыш күс”	“Ереуіл атқа ер салмай”	“Жалғыздық”	“Ұлы арман”	“Қара нар керек біздің бұл іске”
Желп-желп еткен ала ту.					
Қас үлектен туған кәтепті.					
Тебінгі терге шірмей.					
Ел қорыған мен едім.					
Тура әділдік биде жоқ.					

Топтастыру стратегиясы

*Лирикалық
кейіпкер
қандай жан?*

Топтастыру стратегиясы

Жаңа сабақ

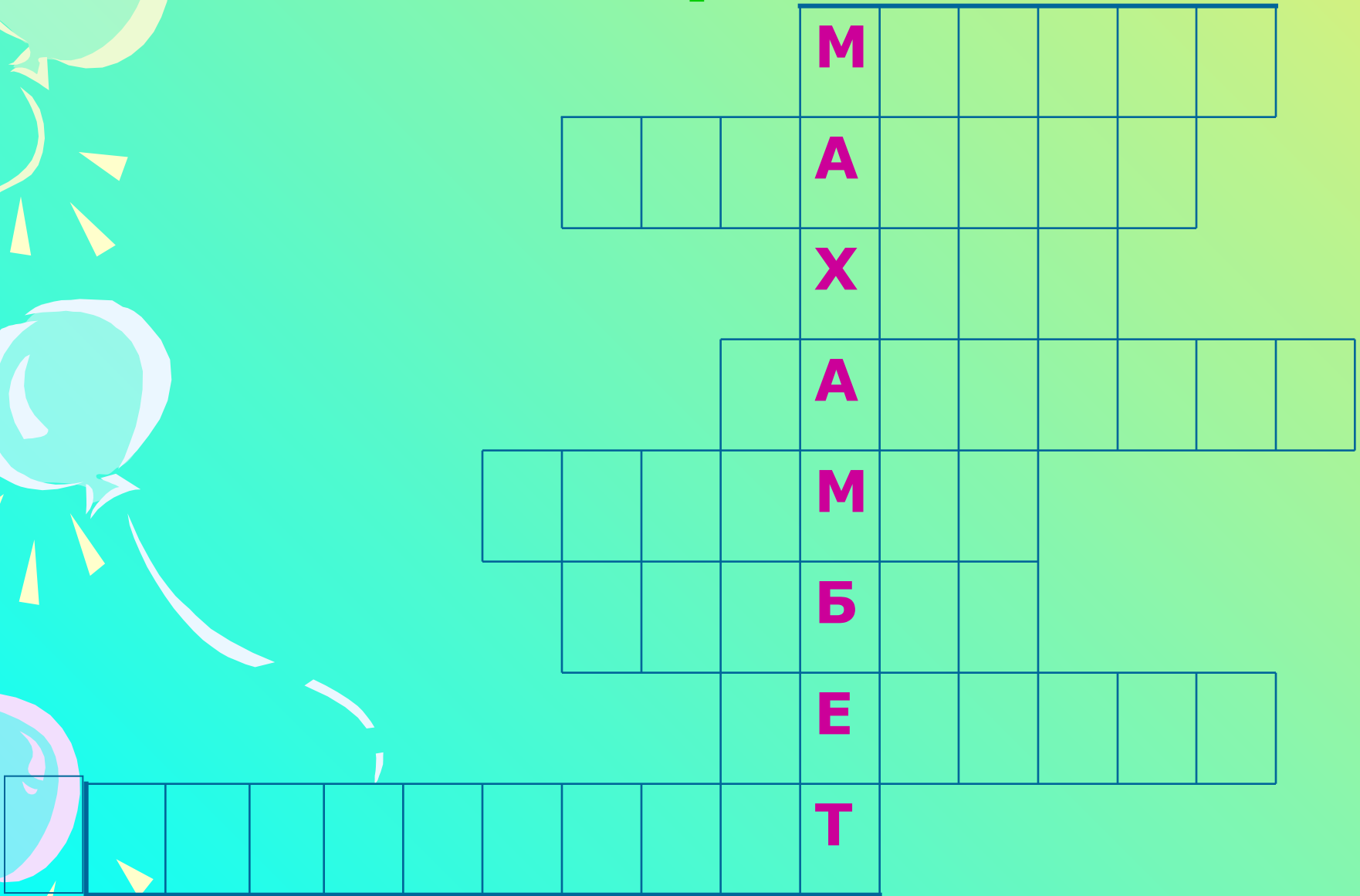
Махамбет өлеңдеріндегі романтикалық сарын, ерекшелігі

Талдау:	Ерлікке, елдікке шақыратын өлеңдері	Исатайға арналған өлеңдері	Күрделі мәселе:
Махамбет өлеңдерінің тақырыбы, мазмұны идеясы, көркемдік ерекшеліктері.	«Мұнар күн» «Ұлы арман» «Біртіндеп садақ асынбай» Исатайдың Ақтабан-ай» «Исатай сөзі» «Жалғыз дүние» «О, Нарын!» «Ереуіл атқа ер салмай»	«Исатай деген ағам бар «Арғымаққа оқ тиді» «Тарланым», «Соғыс» «Мінген ер», «Арыстан одан кім өткен?»	Елдегі әділетсіздік. Батырдың аңғалдығы. Исатай қазасы.

Поэзия минуты

Сөзжұмбақ

Үй тапсырмасы

- 1. "Махамбеттің Баймағамбет сұлтанға айтқаны" оқып келу
- 2. Ақын өлеңдерінен афоризмдерді тауып, жазып келу
- 3. Эссе жазу немесе ойтолғау : "Жалынды ақын Махамбет"
- 4. Ақын жанұясы мен ұрпақтары туралы біліп келу,